Souria
Quotidien Arménien
B.P. 814 TEL. 13990
ALEP-SYRIE
ՄՐՏՕՆԱԿԵՐ
ՈՒ
ԴԱՏԱՍՏԱՆՈՒՄ ՏՆՕՐԻՆ
Յ. ԵԱՂՃԵԱՆ

ՕՐԱԹԵՐԹ

سورية
جريدة يومية سياسية حرة
صاحب الامتياز ورئيس التحرير المسئول
وانس يازجيان
تلفون ٨١٤ ص.ب ١٣٩٩٠

ԺԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 98 (3286) | ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1926 | ՀՏՈ ԹԻՒ 13990 | ԳԻՆ 10 Մ Գ

100 ՄԻԼ. ՏՈԼԱՐՈՒ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԻՈՅ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՂԶԻ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ ԿԸ ՍԿՍԻ ԶԵԽԱԿԱՆ ՔԱՐԻՒՂԻ ՉՏԱՐԱՆԻ ՊԱՏՃԱՌԱՒ

Իրաքի կողմնակիցները լուսաթափ եղան եւ խոստացան վերահաստատել հեռաբերական կապերը

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ
Իր առաջնորդին կողմին

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՊԱՏՈՒՈՒԱՊԷՍ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԸ ՀԱՂՈՐԴԷ ՇԱՒԱՐԸ ՍԲՐԱԶԱՆԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՎԵՐՆՏՈՒՐՈՒԼԸ

Դամասկոսի մեր թղթակիցը կը հեռագրէ.—

Երկու շաբաթէ է վ'ր Դամասկոսի հայութիւնը մէկ մարդու նման ոտքի կանգնած է ու կը պաշտպանէ իր Նկիդեցիին, առաջնորդարանը։

Ըլլալէս հաքիւ թէ լուր տարածուեցաւ որ կառավարութիւնը զոհ գացած է Ընթերլիական անթժանելու խաղանաթարութեան, Փեր Շաւարշ Սրբազանի պաշտօնին վերջ տալու համար, Դամասկոսի հայութեան ոչէ միայնանալիքինը Նկիդեցի առաջնորդարան լեցուեցան պաշտպանելու համար իր Նկիդեցին, առաջնորդարանն ու առաջնորդը, մերժելով ճանչնալ Անթերլիասի պատրիկի իշխանութիւնը և ենթադրելով անոր հանգստութեան քայլերուն։

Ըլլալէս անցեալ կիրակի և այս կիրակի յաջորդաբար պատարագ մատուցուեցաւ Նկիդեցւոյ մէջ, որուն ներ ժողովրդային մթնոլորտ մը կը տիրէ։ Ներկայ եղողները կատարեալ ուր ճառախօսներ հայերէն ու արաբերէն լեզուով պարզելին տեղեկութիւնը յայտարարելով թէ Դամասկոսի հայութիւնը իր առաջնորդին կողքին կը մնայ ու կը մերժէ անկից զատ որևէ առաջնորդ կամ հոգեհան իշխանութիւն ճանչնալ ոը Լիբանանէն կու գայ։

Այս կիրակի 7 Հոկտեմբերին գարձեալ մեծ մթնոլորտ մը կատարուեցաւ Առաջնորդարանի քովը ճառախօսներ յայտարարեցին թէ Դամասկոսի թիւրի Վատառական ժողովը առաջնորդ վերնասրած է Գերդ. Տ. Շաւարշ Սրբազան Գոլոյեանցեան։

Հաքիւ այս յայտարարութիւնը լուսեցաւ հաղարաւոր ներկաները որոնցմէ ճախաղաղութիւններով գիւաւորիչին ղայն «կիցցէ մեր առաջնորդը, կիցցէ Շաւարշ Սրբազանը անկից դաշնակցութիւնը անկից Օգսէնեան, անկից գաշնակ քլիքը որ արհեստական գործակալ էր հանգամանքով պատասխանի որում կը ցանէ հայ ժողովուրդին մէջ ու հերքուած կը լատաչցնէ պատուի։

Ապա ժողովրդային ու պաշտօնական մեծ պատուիրակութիւն մը կազմուեցաւ որ կառավարատուն երթալով ներկայացաւ ներքին նահանգապետին ու հաղորդեց Շաւարշ Սրբազանի առաջնորդ վերնասրուած ըլլալը, պարզելով թէ Ազգ. Սահմանադրութեան հաստատ Պատաւական ժողովն է որ առաջնորդ կընտրէ կամ առաջնորդին պաշտօնին վերջ կու տայ, հետևաբար ամէնց գուրս որևէ քայլ Հայոց առաջնոյց Նկիդեցւոյ Սահմանադրութեան բռնաբատում կը նշանակէ։

Նախարարը պատուիրակութեան ըսածները նօթագրած է ըսելն նախարարաց խորհուրդին հաղորդելու համար նկատի ունենալով որ պատուիրակութեան ներկայացուցած բանաձևը օրինական հիմք ունէր։

* * *

Միւս կողմէ Դամասկոսի տեղական ժամանակը քաւն կերթայ կը քննդատէ կառավարութիւնը որ մէջտեղ կ'ելլայ հայ եկեղեցւոյ ներքին հարցերուն և այդ ձևով անուղղակի օրէն կը պաշտպանէ դաշնակ ոճգագործներու խմբակը, որոնք ցանօթ են իրենց հանգամանքով, և ոչ ոք կը գանկալ իրենց հանգամանքով, և ոչ ոք կը գանկալ իրենց հանգամանքով, և ոչ ոք կը գանկալ

ՊԱՅՔԱՐԸ
Ազնատի պատտամուճի
ՀԵՏԻՒԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

Գրեց՝ Ս ԹԻԹԱՐԵՆԷՕ

Այն օրէն ի վեր ուր կերբանական կոմիէն և Մոլիս Մոնթեան կոնտինտ կատարելիքները իր ամբողջութեան մէջ գէմ ամայութիւնը Պոլսի ունէին պատտամուճին քարշ չտալիքը զրպարտութեանց հեղեղները Թափիլ ՍՍՌ-Մէ ազգնախատական վարդապետին դէմ:

Հանգամանք զգպարիչները հարց տուած փոշ խօսքեր ըրին կոմունիզմի ճառախոսի մը, կոմունիստական ու բանուորական կուսակցութիւններու շարքերէն ներս խառնակութեան մասին Վերջը շատ Թուղթ ապականին միշտ է զուր Ջանալով փաստել Թէ անհատի պաշտամունքը սոցիալական վարչակարգին բնական մէկ հետևանքն է:

Սակայն այս բոլոր խօսքերը հիմք չունին Իր ճանօք սրտշատին մէջ Ս Մ Կ Կուսակցութեան կիրքը կոմիէն մեռածս համարիչ ձևով բացատրից Թէ անհատի պաշտամունքը ոչ սոցիալական վարչակարգէն և ոչ ալ կոմունիստ կուսակցութենէն քաղաքականութենէն յառաջացած էր:

Ըստ պաշտամունքը երևան եկած ու ապրեցուած էր որոշ պայմաններու մէջ, որոնք պատմականօրէն կազմած էին ՍՍՌ-Մէ մէջ սոցիալիզմի կառուցման շրջանին և որոնք անցեալին կը վերագրելը ոյսօր այդ պաշտամունքին երևան գալուն պատճառ եղած էին նաև Մասնիկ կարգ մը անհատական յատկութիւնները Ըստ առթիս պէտք է ըսել Թէ վերոյիշեալ պատճառ պայմանները օրոնք ճշդորէն զրպարտելու կարգապահելիսն մը և գեկավարութեան խնամ կերպովները մը կը պատրաստէին և որոնք անչուշտ Թէ ժամանակ առնալ մը կը ներկայացնէին ՍՍՌ-Մէ մէջ գեկավարական որոշ ձևերուն զարգացման համար, կազմած չէին առանց մասնակցութեանը զրամասիրական աշխարհի յեսպրեական ուժերուն որոնց քշտամական հնարքները և մեքենայութիւնները ուշադրան էին բանուորներու ու գիւղացիներու առաջին սոցիալիստական Պետութեան դէմ:

Ըստ սակայն առարկական պայմաններու հետևանքով ա՛յնպէս մէջ սովետական գեկավարին որոշ սահմանափակումը ինչպես նաև անհատի պաշտամունքին յառաջացած գեկավարիչի չափանիշերուն գործադրութեան մէջ եկած անբաւարարութիւնները չէին փոխած և չէին կրնար փոխել Եապէս ժողովրդական ընդհանուր այդ գեկավարիչին մէջ առաջին անգամ ըլլալով Քրիստոնեայ բանուորներու և գիւղացիներու ժողովրդավարական իշխանութիւնը ապահոված էր Պետութեան գեկավարութեան և այդ բանուորներուն ու գեղացիներուն ցեղնչաստութեան ներքոյ էր այն տարեթիվը, որուն կարգապետական մենաշնորհը փնտրէ այդ կը պատահէր շահագործողներուն:

Կոմունիստական Կուսակցութիւնը որ ամէն բանէ վեր կը բանէ Ժողովուրդի շահը քաղաքականն ու անկեղծութիւնը ունեցաւ հրապարակելու Պատմիչի անձին պաշտամունքին կապած ի՛նչ-ըլլալ ներն ու երևան հանելու Ստալինի գործած ծանր սխալները:

Ընդհան պաշտամունքին դէմ պրպտուածելով, Ս Մ Կ Կուսակցութեան կեդր. կոմիտէն օգնող աշխատաւորներուն որ անձնք խորապես բնդունին անկախական ձգմռտութիւնը մարքսիզմին որ կ'ըսէ «Ո՛ ատանձին անհատը, ոչ հերոսը ատալ չեն ժողո պատմութիւնը, ատրնչնեան այդ գործը կը պահանի միայն ժողովուրդներուն, որոնք ըստ անցեալներուն են նրբեանան ու անգամագրութիւնները քննադատելու քանի Տարցը կը վերաբերի մարքսիզմ լենինիզմին կամ ժողովուրդի շահերուն:

Ամերիկան ժողովուրդը լու Տասկցաւ իր կուսակցութիւնը ու անոր կեդրոնական կոմիտեն Ժողովուրդը ատերը մը ևս ունեցաւ Թէ կոմինիստներու կուսակցութիւն մը երբեք չէ վանոր իր ամբարիշտներուն սխալներն ու անգամագրութիւնները քննադատելու քանի Տարցը կը վերաբերի մարքսիզմ լենինիզմին կամ ժողովուրդի շահերուն:

Ակնհայտ ու բացորոշ ինքնաքննադատութիւն մը Նշան է կուսակցութեան ուժին ու անոր գերբերուն անդրնեան և միլիոնաւոր մարդոց ձգտումներն ու փափաքները տրտայտով անոր քաղաքականութեան Ջնաբեան:

Ըստ երբոյնիները Թէ անհատի պաշտամունքին լքումէն այդ պաշտամունքին կապած անբաւարարութիւններուն քննադատութենէն Յետոյ կոմունիստ կուսակցութիւնը ունչի ու ունչի սիրելի գարձած ամերիկան ժողովուրդին անվերջին չէ արդիօք Ու ասկից չէ հետևանքը այն յարաձիգ խանգավառութեամբ որ երևան կու գայ Սովետ Միութեան քաղաքական կեանքին և բանուորներու գիւղացիներու և մտաւորականներու աշխատանքին մէջ:

Կոմունիստ կուսակցութեան 20րդ Համագումարի պատմական որոշումներուն իրականացման համար մղած պայքարը ազդային գործ գարձաւ ամերիկան ժողովուրդին:

1956ի առաջին վեցամսեակին ձեռք բերուած յաջողութիւնները ամերիկացին ցոյց կու տան Թէ աշխատանքի մէջ աշխատաւորական գանգուածներու Ժամանակ Նախանձաելութիւնը իր երկրին անտեսական Հզորութիւնը ամրապնդելու համար սոսկական ժողովուրդին ցուցադրած չքնաղ փոփաքը հիանալի պատկերներ կու տան: Տեսնենք Թէ ինչ կ'ըսեն ՍՍՌ-Մէ ազգային անտեսութեան զարգացման Պետական փերջին տարեշրջանին 1956 ի առաջին վեցամսեակի վիճակագրական տուեալները:

(Շար. 1)

Ֆագիր աստղագէտ
ՓՐՕՖ. ՖԵԼԼԻՔՍ
Մագնիսացնող եւ ոգեհարց
Փելլիքս Գաղտոյ հատուած գրասենեակի դիմացի յարկաբաժնին առաջին յարկը
բիւ 181 Հեռաձայնի բիւ 12271

Սուէզի ջրանցքը անարգել կը գործէ

Սաֆեա ան «Միջազգային» ճառ Սուէզի Ջրանցքին անցնելով իր նամբան կը շարունակէ դեպի Պայրաղի Արեւելք: Նաւուն երիտուզ նաւապետ հետեւեալ հետաքրքիր յայտարարութիւնը:

— Քարտ-Սաիտ նաւատանգիստը հասնելէ քիչ վերջ, եգիպտացի հսկողի մը ճառ բարձրացաւ, իր հետ ունենալով Թերմոն Ֆիտիրատական Չափագիտութենէն եկած ճառայի մը, որ կը գործէ իր եգիպտացի պատասխանիչին գեկավարութեան տակ: Ներքնամած ձեռներգործութիւններ տակաւ կատարեցան ու ճառը մտաւ ջրանցքին ներս: «Միջազգային» հետեւող կառապանին մէկ կը գնուհ ամրիկան, ճարկերկան եւ ճղտանական ճառեր Նաւերուն անցքը արագ եւ կարգ կերպով կը տեղի ունենայ: Մեր դէմ եղած 18 ճառերուն ոչ մէկ կարգադրութեան պակասներ կը բաղդատէ:

Մենք անձամբ հաստատեցինք, թէ Սուէզի Ջրանցքը ամբողջ կը գործէ: Ջրանցքին նկատեցինք, թէ եգիպտացիները խնամքով կը հսկեն ջրանցքին բնական գործունէութեան, ծովուզ խոտոր կը մարելին եւ ճառարկութեան պայմաններ կը բարելաւեն:

Եգիպտոսի Սովետական ցուեան հայթայթման համագործակիցը ճառագրուեցաւ Մեպտ բեր 29ին, եգիպտոսի Պառեմառումին ճախառ Քամալ Ռամզի հարկնոյն եւ եգիպտոսի նոր առեւտրական նարդերու սովետական ներկայացուցիչ Ս Նիբիթինի միջեւ Գոնիրի մէջ ստորագրուեցաւ համագործակցութեան մը այս երկրին 200.000 բան ոչխարի ցուեն հայթայթման մասին:

Գոնիրի բերքեր կը տեսնեն, թէ նախախ գնուած ցուեները ալ հասուելով, սովետները եգիպտոսին կը հայթայթեն 400.000 բան ցուեն: Ասոր փոխարէն Սովետ Միութիւնը պիտի ներածէ եգիպտական ապրանքներ:

Սովետական հայթայթումներ զանազան երկիրներու

Մոսկուայի «Մոսկուա» գործարանին մէջ օր կը մեկնին պատրաստի ապրանքներով բեռնատարներ օսկիկարիներ: Բեռնակիրները վարորդ կուտին է կոչում «Զիլասան» «Քարեաց», «Վիթ քնամ», «Մոսկուա» գրութիւններ: Վերջերս դեպի այս երկիրները ուղարկուեցան եւ բառաքեր եղերապարներ կառուցելու վրայ հզոր ջուր եղերակայանները համար: Եղերակարեր ուղարկուեցաւ ճառ Նոր Տելիի Հնդկաստանի մէջ Սովետ Միութիւնը օգնութիւնը կառուցուող մեքենագործարանին համար:

«Մոսկուա» գործարանը իր առաջադրութիւնները կ'ուղարկէ ճառ գեպի Չեխոսլովակիա, Պիրմանիա եւ այլ երկիրներ:

Միւս կողմէ, Վոլգովի անունով Մոսկուայի ձուլարանի բանուորները կ'ակնկալեն Թէհրանի «Պիլա» ընկերութեան ապրաքարի պարտ տոներեան համար: Առդեն մոտ մը կաթսաներ Թաւրիզ ու գարկուեցան: Մօտ օրեր ապեր ուղարկուին ճառ 44 ուրիշ կարգաներ: Վերջերս այն գործարանը իր առաջադրութիւններեն ուղարկեց դեպի Վիեննա, Գալկարիա, Չինաստան եւ Մանկոլիա ժող. Հանրապետութիւն:

«Իրական հաւասարութիւն մը տեսանք»

Մարիաքի կանանց պատուիրակութեան նախագահ Տիկ. Ճոլէ Ճէզարիրի յայտարարութիւնը

Վերջերս տեղի ունեցաւ «Սավեց Միութ ան մէջ կանանց իրաւահաւասարութեան հարցերը, ներկայութեամբ շատ մը առաջադիմական պատուիրակութիւններ: Ասոնց կու տանք ամերիկան պատուիրակութեան անդամ Տիկ. Ճոլէ Ճէզարիրի յայտարարութիւնը.—

«Ամերիկան պատուիրակութեան անունով կ'ուզեի շնորհակալութիւնս յայտնել հաւատի կազմակերպիչներուն սովետական կանանց առիթ մեզի կարելիութիւնը ընծայելնին մեզ այսեղ հրաւիրելով:

Մենք կրցանք տեսնել իրական հաւատարութիւն մը կեանքի եւ աշխատ միջեւ, բոլոր մարզերու մէջ գիտութեան, առաւեսնեներու եւ հաղորական կեանքի մէջ:

Վերջ մեծ ազդեցութիւն գործեց սովետական կնոջ ամբողջական գործակցութիւնը, անոր պատասխանատուութեան զգացումը, լրջութիւնը, ու մանաւանդ անոր ծանրախոհութիւնն ու անկեղծութիւնը:

Վերջ ազդեցութիւն գործեց ճառ այ ճոգածութիւնը, որ Սավեց Միութեան մէջ գոյ կու տան մանուկներուն եւ երիտասարդներուն համար: Մասնաւորապես այն կը գարձնի դաստիարակութեան գերազանցիկ: Տկար վատառնութեամբ լեցուած են իրենց ապագային նկատմամբ: Ապահաւան փոխեր չկան:

Սովետական կիներ, սովետական ժողովուրդը ամէն տեղ բաց աչքով ու բաղդատական գիտութեամբ մեզ: Բազմաթիւ բաներ մտրիներ նասատեցինք:

Ամէն տեղ կը գտայինք առեւտրի ջերմութիւնը-բարեկամութեան ու խաղաղութեան ոգեւորուն ջերմութիւնը»:

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ
ԱՐԻԵԼԵԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Մոսկուայի Սարիովի անուան Առաւեսի Ինսիտուտի ուսանողներու խումբ մը Օտեա վերադարձաւ: Ամբողջ երկուքկես ամիս անոնք գործնական ոգեհաւանի վարժութիւններու հետեւեցան Հնդկաստանի, Փաքիստանի եւ Սկլանի մէջ: Կալկաթայի մէջ, սովետական ուսանողները հանդիպումներ ունեցան Հնդկաստանի կեդրոնական առաւեսներու ոգեհան ակռաւոր վարգեներուն հետ. Այս հանդիպումներ մէջ կազմակերպուեցաւ սովետական ուսանողներու գարձերու ցուցահանդես մը:

Իրենց երկիրը վերադարձի ճամբուն վրայ ուսանողները այցելեցին Սուէզի եւ Փորթ—Սաիտի նաւահանգիստները եւ մեծ քնաւ գծագրութիւններ եւ ուսումնասիրութիւններ կատարեցին եգիպտացի ծովայիններու ոգեհաւանի մասին:

ՔԱԼԱՆ
ՈՐՊԷՍԶԻ ՅԱՐԳԷՔ
ՁԵՐ
ԺԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԳՈՐԾԱՄԵՑԷՔ
ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ
CALAN
ժամագոյցը
durables • réguliers • confiance
PUB. HAROUT

Սկիզբը ՄՈՒՐԻՐԻ Երկուշաբթի 8 —ին մեր թղթակիցը սկսեալ կը ցուցադրէ Հնդկական գեղեցիկ ժապաւէնը

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԸ

Դիմելիքին անտարանները զգայուն երգերով պարահանդուրեններով և գեղեցիկ պարերով լի հնդկական այս ֆիլմը անկասկած որ պիտի հետաքրքրէ բոլոր գիտուները:

Ուշադրութիւն Ուշադրութիւն
Բացում ճառարան ՔԱՐԱՀԱՆԻ
Տնօրէնուհիս՝ Տիկին ԼՈՒՒԻԿ
Առեւելեան եւ եւրոպական ճառեր, ամէն տեսակ խմիչքներ աքերի սպասարկութիւն դիւրամատչելի գիներ
ԿԷՍՕՐԻԱՆ ԼՄԱՆ ՁԱՁ ԿԱՄ ԵՐԵԿՈՑԵԱՆ ԼՄԱՆ ԸՆԹՐԻՔ
ՄԻԱՅՆ՝ 250 Ս. ԴԱՀԵԿԱՆ
Լնտանիքներու համար փակ յատուկ ճաշարանը
Հեռաձայն 12690

Ընդհ. Ներկայացուցիչ ԼՈՒՔՅԻ ՖԻԼԱՆԿԵԱՆ
Ֆաուրէ պուլուար Հալէպ—Սուրիա

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԱԱՐԻ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
ԲԱԺԻՆԵՈՒՄՍԵՐ
1951ԻՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄԸ ԲԱԺԻՆԵՈՒՄՍԵՐԸ ԿԸ ԿՐԵՆ ՆԱԵՒ
ՎԻՃԱԿԱԿԱՒԱՆՈՒԹԵԱՆ ԹՒԵՐ
Ըստ բաժնեատէրերը գնելով բանաւորները ձեռնարկ և արդիւնաւոր խնայողութիւն մը կ'ընեն ինչպէս նաև կրնան բանաւորութիւն ու շահել
10.000 եգիպտական կամ 1.000 և գանգատ պարգևներ

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ դիրքաժ տեղի կ'ունենայ
15 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1956
ԲԱԺՆԵՈՒՄՍԵՐԸ ԿԸ ՄԱՆՈՒԻՒ
Մարմնի Սալամ գրասենեակ, Շէյխէյ Հասան Իպն Սապէտ փողոց
Հեռաձայն 19526
Ծաւէն Մալճեանի գրասենեակը, Խան կիւմրիկ Հեռ. 14165
Ընթացանու Շերհ Աբենա Օֆերա Հեռ. 10330
Ինչպես նաեւ Սուրիոյ բոլոր գրասենեակներուն մօտ: